

Vijesti iz Bruxellesa

Broj 46, 19.02.2010.

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelji,

Na datum objavljivanja ovog newslettera Ured hrvatskih regija je, u ulozi vodećeg partnera regionalnog konglomerata za ovogodišnju konferenciju Otvoreni dani regija i gradova, podnio formalnu prijavu Odboru regija za održavanje debate 5. listopada 2010., u okviru opće teme Socijalne kohezije.

U regionalno partnerstvo, imena *1 goal, 7 regions, 2020 challenge*, osim nas, uključene su sljedeće regije: Štajerska, Zapadna Panonija, Kujawsko-Pomorskie, Južna Finska, Žilina te Vojvodina (kao "tih partner" – organizacijom samo decentraliziranog događaja).

Ove godine, u ime Ureda hrvatskih regija, na briselskom događanju pod naslovom *After the crunch, how to counterpunch?*, sudjelovat će predstavnik Zagrebačke županije, a decentralizirani događaj bit će organiziran u Dubrovniku. Naravno, sve pod uvjetom da Odbor regija odobri našu prijavu, o čemu ćemo biti obaviješteni u ožujku.

Vijesti

Predsjednik Europske komisije, José Manuel Barroso, 9. veljače izjavio je kako su proširenje i jedinstvena valuta glavni **uspjesi Europske unije**, nastojeći unijeti malo radosti u opće loše raspoloženje uzrokovano krizom.

Nakon što je Parlament odobrio njegov novi tim od 26 povjerenika, ovaj portugalski političar napao je "intelektualni glamur europesimizma", prisutan u Uniji.

"Mislim da je to jedna od najštetnijih stvari koje imamo u Europi: Europljani uvijek govore da Europa nije dovoljno dobra. Nekima se to sviđa. Meni ne. Ja vjerujem da Europa predstavlja snagu za postizanje dobrih stvari, za naše građane i za svijet", rekao je Barroso, nastavivši: "Imamo razlog za ponos. Proširili smo slobodu prostora i demokracije na cijeli kontinent, gotovo cijeli kontinent. Europa je danas puno snažnija nego kad nas je bilo šest, devet ili dvanaest".

Skupština europskih regija (AER) pozdravlja novi sastav Barrosove Komisije, kojeg je potvrdio Europski parlament. Novi kolegij povjerenika oblikovat će europsku politiku sljedećih pet godina (do listopada 2014.).

"U ime AER-a, upućujem posebnu dobrodošlicu Johannesu Hahnu, novom povjereniku za regionalnu politiku. G. Hahn ima dobro iskustvo u bavljenju s lokalnim i regionalnim pitanjima i na svojim prijašnjim dužnostima pokazao je svoje detaljno poznavanje regionalne politike. Naravno, AER se raduje zajedničkom radu sa svim povjerenicima i unošenju regionalne perspektive u njihove individualne političke portfelje", naglasila je **Michèle Sabban**, predsjednica AER-a.

Skupština europskih regija, neovisna mreža europskih regionalnih tijela, posvećena je ojačavanju suradnje s novim sastavom Komisije. U cilju poboljšavanja suradnje, **AER poziva novu Europsku komisiju da:**

Ojača odnose s nositeljima interesa – svaki povjerenik trebao bi održavati redovite sastanke s predstavnicima regija i međuregionalnih organizacija. Istovremeno, nova Komisija treba stvoriti istinski dijalog između različitih Općih uprava i razviti glavnu strategiju u svrhu boljeg povezivanja politika.

Uzima u obzir regionalnu stručnost i know-how u stvaranju održive Europe – strategija EU 2020. – s obzirom da su regije u najboljem položaju da se suoče s gospodarskom krizom i pokrenu održivo gospodarstvo utemeljeno na znanju, Europska komisija bi ih trebala, kroz učinkovite strukture višerazinske vladavine, uključiti u razvoj i primjenu dugoročnih strategija kao što je strategija EU 2020. i buduća kohezijska politika.

Tretira inovativnost kao ključan prioritet – regije su mjesta u kojima se rađaju i primjenjuju inovativne ideje. Uključivanje tih ideja u europsku agendu i stavljanje čvrstog naglaska na pitanja inovativnosti su ono što regije očekuju od Komisije.

Vijesti iz Bruxellesa

Osigura da socijalna uključenost čini temelj europske integracije – novi Komisijin projekt za socijalnotržišno gospodarstvo trebao bi promovirati cjelovitu politiku koja uzima u obzir najranjivije osobe našeg društva i teži njihovom približavanju sferi europskog gospodarskog i socijalnog projekta.

Obnovi napore za usvajanje predložene Smjernice o mobilnosti pacijenata i prekograničnoj zdravstvenoj skrbi i osigura da zdravlje ostane prioritet u okviru buduće kohezijske politike i strukturnih fondova.

Potiče i promovira kvalitetu i pristup politici obrazovanja i usavršavanja koja stavlja ljudsko biće sa svojim višestrukim dimenzijama u fokus i koja se ne koncentrira samo na proizvodnju radne snage i teških znanosti. Obrazovanje i usavršavanje pokretači su za istraživanje, inovativnost i poduzetništvo te time pridonose ciljevima kako socijalne, tako i teritorijalne kohezije.

Novoizabrana predsjednica Odbora regija, Mercedes Bresso (Italija, PES) pozvala je ovo savjetodavno tijelo da bude hrabrije u ustrajanju za svoje političke ciljeve. Pozdravila je golem politički napredak koji je Odbor regija ostvario u 15 godina i ključnom označila njegovu zadaću da učinkovito predstavlja zajedničke interese svih podnacionalnih vlasti u Europi.

"Institucionalna debata je gotova. Vrijeme je da se Lisabonski ugovor zaista provede u djelo. U buduću, nećemo samo tražiti da regionalne i lokalne vlasti budu uzete u obzir. Nećemo samo potvrdno kimati glavama. Ući ćemo u političku raspravu sa značajnim prijedlozima i nećemo se - ako bude potrebno – ustručavati od političke polemike".

Šezdesetpetogodišnja Mercedes Bresso, bivša je članica Europskog parlamenta i dugogodišnja članica Odbora regija, gdje je djelovala i kao predsjednica grupe socijalista od 2006. do 2010. Ona je prva žena na čelu Odbora regija.

Luc Van den Brande i Mercedes Bresso (Fotografija: Odbor regija)

U svom govoru, izravno nakon izbora, predsjednica regije Pijemonte iznijela je prioritete svog dvoipogodišnjeg predsjedanja.

Borba protiv klimatskih promjena, pokretanje preispitane Lisabonske strategije, poboljšanje europske kohezijske politike – te nikako njena renacionalizacija – uključivanje regionalnih i lokalnih interesa u raspravu o financijskim perspektivama Europske unije, uspješna primjena novog pravnog instrumenta Europskog grupiranja za teritorijalnu suradnju (EGTC), ali, također, i razvoj europske strategije za usluge od općeg interesa, poštujući lokalne i regionalne stručnosti, bit će okosnica predsjedavanja Mercedes Bresso.

"Regionalna i lokalna tijela mogu služiti kao europska referentna točka za ta pitanja. S obzirom da su ona na prvj crti u vremenima krize i da su uvijek bila mjesta za razvoj gospodarske, socijalne i ekološke inovativnosti, pozivam ostale institucije EU-a da dobro iskoriste ovu stručnost", kazala je predsjednica Bresso.

"Rečeno, također, obuhvaća političku zaštitu novih ovlasti povjerenih Odboru regija Lisabonskim ugovorom, pa čak, ako je nužno, i zaštitu na Europskom sudu pravde", dodala je.

Nova predsjednica Odbora regija također je najavila da će ovo tijelo smatrati svojom odgovornošću konkretnu primjenu građanske inicijative stvorene Lisabonskim ugovorom.

"Crpeći iz svog velikog iskustva glede građanskih inicijativa u našim državama članicama, regije i gradovi igrat će ulogu u poticanju, ujedinjavanju i prenošenju inicijativa europskih građana. To će Europu učiniti transparentnijom, demokratskijom i raznolikijom."

Ramón Luis Valcárcel Siso (EPP, Španjolska), predsjednik španjolske regije Murcije, izabran je kao prvi potpredsjednik Odbora regija. On će na toj funkciji

Vijesti iz Bruxellesa

biti do 2012., kada će, prema dogovoru između socijalista i pučana, preuzeti predsjedavanje od Mercedes Bresso.

No, Mercedes Bresso morat će se suočiti sa izborima za vodstvo regije Pijemonte, koji će se održavati 28. i 29. ožujka. Ako slučajno ne uspije, preostaju joj dvije opcije: ili će odstupiti s dužnosti ili će nastojati ostati na položaju dobivanjem administrativne funkcije u svojoj regiji.

Obrazovanje i usavršavanje ključni su faktori za izlazak iz gospodarske krize i moraju biti u srcu održivog gospodarstva koje stvara zaposlenost. To je prijedlog koje će španjolsko predsjedništvo uputiti predsjedniku Vijeća, Hermanu Van Rompuyu, tijekom sastanka šefova država i vlada, koje će se održati u ožujku, u Bruxellesu.

Europski ministri za obrazovanje sastali su se u Bruxellesu pod predsjedanjem španjolskog ministra, Ángela Gabilonda, kako bi razmijenili poglede o ulozi obrazovanja i usavršavanja u naporima Europske unije za promoviranje gospodarskog rasta i stvaranja poslova u okviru strategije EU 2020.

“Sve zemlje snažno su posvećene pokretanju aktivnosti koje će, na sljedećem sastanku šefova država i vlada EU-a, dovesti do postavljanja politike obrazovanja i usavršavanja na prvo mjesto među faktorima za suočavanje s krizom”, kazao je španjolski ministar na kraju sastanka.

To uključuje fleksibilnije sustave obrazovanja i usavršavanja, koji su bliže povezani s profesionalnim aktivnostima i socijalno pravednim i uključivim obrazovnim modelima. U tom smislu, španjolski ministar branio je prostor koji socijalna pitanja moraju obuhvaćati u obrazovanju.

Vijeće za obrazovanje, mlade i kulturu (EYC) bavilo se ovim pitanjem, postavljenim u dokumentu predstavljenom od strane predsjedništva pod naslovom “Uključenost i socijalna odgovornost kroz obrazovanje i usavršavanje”, a u kojem se ističe da

je, u vremenima krize, važnije nego ikad da gospodarska strategija i oporavak tržišta rada budu utemeljeni na visokokvalitetnom obrazovanju i usavršavanju koje se tiče svih ljudskih resursa u europskim državama.

Španjolsko predsjedništvo smatra obrazovanje i usavršavanje osnovnim faktorima za izgradnju gospodarstva utemeljenog na znanju, pa time i najboljom politikom za postizanje gospodarskog oporavka i jačanja socijalne kohezije.

Vijeće je, također, usvojilo zajedničku izjavu s Komisijom o primjeni programa Obrazovanje i usavršavanje u 2010.

Španjolski ministar je objasnio: “Razmotrili smo situaciju. Vidjeli smo u kojim je aspektima postignut napredak, kao što je opće poboljšanje europskog obrazovnog sustava, te smo prepoznali područja u kojima moramo uložiti više truda, kao što su mladi koji rano napuštaju školu, cjeloživotno učenje, poveznica između obrazovanja i iskoristivosti znanja te konsolidacija društva znanja”, izjavio je ministar Gabilondo.

Kao predsjednik EYC-a, on je potpisao sporazum sa Švicarskom za njezinu uključenost u program Mladi u akciji i ostale akcijske programe u sferi kontinuiranog učenja.

Predsjednik Europskog vijeća, Herman Van Rompuy, predložio je nagrađivanje vlada država članica EU-a s dodatnim sredstvima ako ostvare svoje obveze u okviru nove strategije EU 2020. Države članice neće biti kažnjene za neostvarivanje ciljeva, ali bi mogle biti javno izvrgnute kritici zbog propusta.

Vođe vlada podržale su plan, ali će na njemu poraditi do sljedećeg sastanka u ožujku.

Van Rompuy želi da se vlade priklone određenom broju smjernica za trošenje na istraživanje i razvoj, omjere sudjelovanja na tržištima rada, obrazovanje na trećem stupnju i smanjivanje siromaštva.

Vijesti iz Bruxellesa

Zauzvrat, države članice mogle bi dobiti sredstva i pozajmice kao podršku nacionalnim naporima.

Van Rompuy je, također, predložio da bi krediti Europske investicijske banke mogli biti korišteni kao poticaj strukturnoj reformi te da bi poljoprivredna i regionalna politika mogle "dati više podrške takvim reformama".

No, on će se suzdržati od nametanja sankcija, dajući prednost metodi javne procjene uspješnosti država članica.

Kao dio većih nastojanja da se nešto nauči na greškama Lisabonske strategije, predsjednik Europskog vijeća želi smanjeni broj smjernica i najviše pet "kvantitativnih ciljeva s rokom i mogućim žurnim koracima".

Vlade će se morati složiti oko navedenih pet ciljeva na sastanku Europskog vijeća u ožujku.

"Jasno je da moramo zajedno raditi prema zajedničkim ciljevima, jer svi imamo iste probleme: nizak rast i visoku nezaposlenost. Moramo zajedno odlučiti što želimo poduzeti", rekao je Van Rompuy.

Dodao je da će jedan sastanak Vijeća godišnje uključiti procjenu napretka u tri središnje teme: stabilnost i rast, klimatska akcija i strategija EU 2020. – i time podignuti plan na najvišu razinu političkih prioriteta.

Herman Van Rompuy

Luc Van den Brande, belgijski političar desnog centra, kojem je završio mandat predsjednika Odbora regija, vjeruje da strukturni fondovi najbolje pokazuju što Europa najbolje radi, i da bi trebali biti zadržani na svojim trenutnim proračunskim razinama.

Ipak, oni moraju biti reformirani u fleksibilnije, izbjegavajući "univerzalnu veličinu", te, još važnije, moraju biti usko vezani s cjelokupnom strategijom EU

2020., koja će odrediti rast i razvoj EU-a u sljedećem desetljeću.

Uključivanje regija jest ključ, ustvrdio je, argumentirajući da je "naše istraživanje pokazalo da države koje su se držale ciljeva Lisabonske agende centraliziranim planom, bez uključivanja regija, kotiraju puno lošije nego one koje su konzultirale regionalne i urbane zajednice".

"No, i regije moraju preuzeti više odgovornosti da postanu izraženije. To je pitanje stava", kazao je Van den Brande, ističući da neke regije nisu prikladno preuzele te odgovornosti tijekom Lisabonske strategije.

"Za postizanje vjerodostojnosti političkog odlučivanja u Europi, regije moraju, prije svega, raditi na svojoj vlastitoj vjerodostojnosti. Stoga, pozivam na više 'samoodgovornosti' na strani regija i urbanih zajednica", dodao je bivši predsjednik Odbora regija.

On je uvjeren da je vrijeme zrelo za ostvarivanje ovih promjena te je kazao kako osjeća da postoji svijest, kako na regionalnoj, tako i na europskoj razini, da će nova strategija EU 2020 funkcionirati samo ako će biti uključene sve razine vladavine.

Van den Brande je posebno entuzijastičan glede trenutnog predsjedavatelja EU-om, Španjolske, i njezinog nasljednika, Belgije, koja će preuzeti predsjedavanje 1. srpnja 2010. Te države imaju snažnu regionalnu raščlanjenost i usmjerit će svoje napore za snažniju regionalnu uključenost u europskoj politici.

Jeste li znali

Dok europski vođe razmatraju prijedloge za strategiju EU 2020., koja bi trebala preobraziti europsko gospodarstvo, šest europskih regija koje već rade na stvaranju novih poslova i potiču svoje lokalno gospodarstvo kroz svoje poduzetničke vizije, postale su prvi pobjednici nagrade **Europska poduzetnička**

Vijesti iz Bruxellesa

regija (EER) tijekom svečanosti u Odboru regija, 11. veljače.

Prva EER nagrada obuhvaća godine 2011. i 2012., s tri pobjedničke regije po godini. One su: Brandenburg (Njemačka), Okrug Kerry (Irska) i Murcia (Španjolska) za 2011. te Katalonija (Španjolska), Trnava (Slovačka) i Uusimaa/Helsinki (Finska) za 2012.

EER nagrada, pokrenuta u listopadu 2009. od strane tadašnjeg predsjednika Odbora regija, Luca Van den Brandea, i bivšeg potpredsjednika Europske komisije, Günthera Verheugena, pridonijet će naglašavanju uvjerenja da će europski gospodarski programi za rast i stvaranje poslova funkcionirati samo ako se uzmu u obzir postojeće lokalne i regionalne vizije i strategije.

Godišnja nagrada, također, ima za cilj daljnji poticaj uspostavi inovativnih i kreativnih regionalnih planova za razvoj gospodarstva diljem Europe.

Predstavljajući nagrađene, **Mercedes Bresso**, novoizabrana predsjednica Odbora regija kazala je: "Dok vođe europskih država i vlada raspravljaju o nevoljama EU gospodarstva, i posebno onog eurozone, neophodno je prepoznati da poticanje poduzetništva na lokalnoj i regionalnoj razini predstavlja ključni faktor uspjeha bilo kojeg plana za izlazak iz krize. Razvijanje pravih politika za poticanje ne samo visokog, već i održivog rasta, velik je izazov koji su dobitnici nagrade za Europske poduzetničke regije očito uspješno prihvatili. Srdačno im čestitam i pozivam ih da podijele s nama svoje strategije, u cilju ostvarivanja zajedničkog cilja teritorijalne kohezije diljem Europske unije."

Maroš Šefčovič, potpredsjednik Europske komisije za institucionalne odnose i administraciju, koji je, također, sudjelovao na svečanosti, dodao je: "EER nagrada potiče ljude da primjene u praksi na regionalnoj razini Small Business Act. Pobjedničke regije odlični su primjeri kako se ova EU inicijativa razvija na terenu, u svrhu stvaranja dinamične i konkurentnije Europe. One jasno pokazuju da sve europske regije mogu preuzeti inicijativu za poboljšavanje svojeg poduzetničkog i inovativnog potencijala. One su to postigle poboljšanom suradnjom s poslovnim sektorom, posebno s malim i srednjim poduzetnicima, te s ciljanim trošenjem europskih i ostalih javnih fondova".

Za razliku od ostalih regionalnih poduzetničkih nagrada, EER se ne fokusira na prošla postignuća, već na regionalne vizionarske planove – na njihovu sposobnost da misle unaprijed i predvide nove načine

korištenja svojih resursa za pomoć poduzetnicima u razvoju, a posebno malim i srednjim poduzetnicima. Pobjedničke regije usmjerene su na ključna pitanja, kao što je snažan fokus na rad s ostalim europskim regijama, razvijanje javno-privatnih partnerstva, poticanje održivog gospodarstva utemeljenog na niskoj potrošnji ugljika i promoviranje socijalne uključenosti.

Svaki od kandidata morao je priložiti pismo s preciziranjem političke obveze koja stoji iza kandidature, kako bi se pokazala održivost plana i osigurala njegova učinkovita primjena u praksi. S tim na umu, tijekom sljedeće dvije godine članovi EER žirija posjetit će pobjedničke regije kako bi ustvrdili stupanj uspjeha njihovih vizionarskih planova.

Regionalna predstavništva u Bruxellesu

Ovoga puta predstavljamo vam još jednoga partnera našeg ovogodišnjeg konglomerata za konferenciju Otvoreni dani regija i gradova. To je slovačka regija **Žilina**.

Žilinský kraj jedna od administrativnih regija (pokrajina) Slovačke. Pokrajina se sastoji od 11 okruga, prostire na 6.788 km² i ima 692.332 stanovnika, a središte je grad Žilina.

Briselski ured ove slovačke regije osnovan je 2007. , te ima jednog zaposlenog.

Kao prioritete europske politike navode regionalnu politiku, transport i turizam.

Vijesti iz Bruxellesa

Kontakt: zilina@skregions.eu

Iz događanja za veljaču i ožujak 2010. izdvajamo

Strategy for the Adriatic to the European integration, 24. veljače – konferencija u organizaciji regije Molise, člana Jadranske euroregije, kojom će predsjedati Istarski župan Jakovčić, predsjednik Jadranske euroregije i na kojoj će se predstaviti inicijativa za pokretanje strategije Jadranskog područja

Gender Equality and social inclusion - the regional perspective: The path to economic independence - inclusion of women in the labour market, 10. ožujka – seminar u organizaciji Regionalne grupe za socijalnu uključenost 2010., koja je uspostavljena kao odgovor inicijativi Europske unije za proglašenjem 2010. Europskom godinom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti

An EU Roadmap for a Sustainable Economic and Social Recovery, 18. i 19. ožujka – konferencija u organizaciji Europskog gospodarskog i socijalnog vijeća

European Union Sustainable Energy Week, 22. – 26. ožujka – ključno događanje po pitanju održive energije u Europi, koje je dio kampanje Održiva energija Europe, inicirane 2005.g. od strane Europske komisije

Program usavršavanja u Uredu hrvatskih regija

Ured hrvatskih regija provodi sustavnu edukaciju javnih službenika/ nacionalnih stručnjaka organiziranjem sastanaka po specifičnim temama od interesa u Europskoj komisiji, Europskom parlamentu,

regionalnim predstavništvima, udruženjima te pohađanjem seminara, konferencija i radionica.

U protekla dva tjedna Ured hrvatskih regija posvetio se planiranju programa stručnog usavršavanja za kolege koji dolaze krajem veljače i u ožujku.

Pregled održanih sastanaka, seminara i konferencija

Skupština europskih regija organizirala je, 11. veljače, raspravu o novoj **Europskoj građanskoj inicijativi** (ECI), koju je uveo Lisabonski ugovor i koja postavlja okvir za novi oblik izravne demokracije i javnog sudjelovanja u Europskoj uniji.

Prema **Johannesu W. Pichleru**, profesoru europskog prava na sveučilištu u Grazu i direktoru Austrijskog instituta za europsko pravo i politiku u Salzburgu, "Europska unija je puno više od udruge suverenih država. Stoga, moramo pronaći nove instrumente kako bismo demokratski legitimizirali donošenje odluka. Samo putem europskih građana mišljenja i jasna većinska stajališta mogu biti izražena. Članak 11.4 Lisabonskog ugovora nikako nije čudotvorno rješenje, ali predstavlja mogućnost za smanjivanje demokratskog deficita u Europi. A regije su glavno mjesto za komuniciranje ovih novih sredstava izravne demokracije građanima".

ECI omogućava da se milijun građana koji su državljani značajnog broja država članica direktno obrati Europskoj komisiji i predstavi inicijativu od njihovog interesa u području EU nadležnosti.

Zahvaljujući prijenosu uživo putem interneta, organiziranom od strane ureda Štajerske, koji je bio domaćin ovog događaja, sudionici su bili u mogućnosti izravno odgovoriti na upite građana. Više od sto korisnika interneta uključilo se u prijenos uživo.

Erich Korzinek, direktor ureda Štajerske, naglasio je: "Mi u Štajerskoj vjerujemo da prijenos putem interneta kao komunikacijski instrument ima veliku budućnost. Izazov je doprijeti do građana Europe i podići svijest o europskim temama. Prijenos putem interneta može biti koristan način za kontakt s građanima te poticanje sudjelovanja i legitimnosti."

Vijesti iz Bruxellesa

Isti dan, predstavljeno je i **4. izdanje AER-ove komunikacijske nagrade**, koja je ove godine podijeljena u dvije kategorije: Komuniciranje Europske građanske inicijative, u kojoj će AER nagraditi građanima blisko tumačenje ovog novog instrumenta, te Komuniciranje primljenih europskih sredstava – u kojoj će AER nagraditi one regije koje će na najučinkovitiji način komunicirati financijsku pomoć koja je europskim sredstvima pružena njihovim građanima

EU žargon

Stakeholder: unatoč jednom od značenju riječi **stake** (kolac), ova riječ, da se malo našalimo, nema nikakve veze s ljudima koji se bave ubijanjem vampira. Taj izraz označava bilo koju osobu ili grupu koje se tiče neka specifična politička odluka. To uključuje ne samo političare i javne službenike, već i, prvenstveno, tvrtke, nevladine organizacije i obične ljude. Ako, na primjer, Europska unija odluči sufinancirati izgradnju nove tvornice, *stakeholders* (nositelji interesa, dionici) bile bi lokalne tvrtke, stanovnici, ekološke grupe i sl.

Potreba za "opsežnim konzultacijama s nositeljima interesa" prije promoviranja planiranih političkih inicijativa postala je najučestalija mantra Komisije.